

Návrhy na úpravu a doplnění strategických a koncepčních dokumentů orgánů veřejné správy

Konečný uživatel výsledků: **Energetický úřad České republiky**

Masarykovo náměstí 5

586 01 Jihlava

Název projektu: Dopracování a vyhodnocení sektorových metodik hodnocení efektivity investic v regulovaných sektorech energetiky včetně návrhu a zpracování komplexního rámce, úprav souvisejících legislativních předpisů a aktualizace strategických koncepčních dokumentů

Číslo projektu: TIRDERU812MT13

Řešitel projektu: Taures, a.s., Opletalova 1055/55, 11000 Praha 1

Doba řešení: 1.11.2021 – 31.12.2021

Důvěrnost a dostupnost: důvěrné

Informace o autorském týmu:

Ing. Martin Apko

Mgr. Hanuš Beran

Ing. Pavel Kohout

Ing. Vladislav Klouček

Ing. Bohumil Čížek

Další informace o projektu:

Cílem projektu je navrhnout komplexní metodiku hodnocení efektivity investic v teplárenství, elektroenergetice a plynárenství. Současná etapa projektu je zaměřená na finalizaci návrhu metodiky, její ověření a následnou certifikaci.

Obsah

1	ROZSAH A CÍL DOKUMENTU	4
2	POUŽÍVANÉ ZKRATKY	4
3	SEZNAM ZDROJŮ	6
4	METODIKA ZPRACOVÁNÍ ÚKOLU	7
5	KONCEPČNÍ A STRATEGICKÉ DOKUMENTY S RELEVANCÍ K PROJEKTU.....	8
5.1	RELEVANTNÍ KONCEPČNÍ A STRATEGICKÉ DOKUMENTY STÁTNÍ SPRÁVY	8
5.2	ELEKTROENERGETIKA.....	9
5.3	PLYNÁRENSTVÍ	10
5.4	TEPLÁRENSTVÍ.....	12
6	ZPŮSOB ZOHLEDNĚNÍ STRATEGICKÝCH A KONCEPČNÍCH DOKUMENTŮ STÁTNÍ SPRÁVY	18
7	ZÁVĚR	19

1 Rozsah a cíl dokumentu

Tento dokument obsahuje část řešení podle zadání ve výzvě do minitendru č. 13 v souladu s uzavřenou Rámcovou dohodou o poskytnutí podpory č. 2019905 ze dne: 14. 03. 2019, zaměřenou na návrh doplnění a úprav strategických a koncepčních dokumentů státní správy.

2 Používané zkratky

BAT	- Best Available Technology (nejlepší dostupná technologie)
CBA	- cost-benefit analýza
CZT	- centrální zásobování teplem
ČR	- Česká republika
EC/EK	- Evropská komise
ERÚ	- Energetický regulační úřad
EU	- Evropská unie
KVET	- kombinovaná výroba elektřiny a tepla
NAP SG	- Národní akční plán pro chytré sítě
NN	- nízké napětí
NPV	- čistá současná hodnota (net present value)
MMR	- Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
MPO	- Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR
OTE	- OTE, a.s. (operátor trhu s elektřinou)
OZE	- obnovitelné zdroje energie
PDS	- provozovatel distribuční soustavy
PPS	- provozovatel přenosové soustavy
PS	- přenosová soustava
SFŽP	- Státní fond životního prostředí
TACR	- Technologická agentura ČR
VN	- vysoké napětí

T A
Č R

Tento projekt je financován se státní podporou
Technologické agentury ČR
v rámci programu BETA2

www.tacr.cz
Výzkum užitečný pro společnost

VVN - velmi vysoké napětí

3 Seznam zdrojů

Číslo	Autor	Název	Rok vydání
1	MPO	Státní energetická koncepce	2015
2	MPO	Vnitrostátní plán České republiky v oblasti energetiky a klimatu	2020
3	MPO	Národní akční plán pro chytré sítě (NAP SG)	2018
4	OTE	Očekávaná dlouhodobá rovnováha mezi nabídkou a poptávkou elektřiny a plynu	Roční edice
5	EC	Guide to Cost-Benefit Analysis of Investment Projects	2014
6	MMR	Metodika Smart Cities	2019

4 Metodika zpracování úkolu

V rámci plnění poslední fáze projektu s cílem vytvoření komplexní metodiky hodnocení efektivity investic v energetických sektorech jsme provedli analýzu strategických a koncepčních dokumentů státní správy s cílem navržení potřebných doplnění a/nebo úprav těchto dokumentů.

Postup prací na této části projektu je zvolen v následujících krocích:

- Identifikace relevantních koncepčních a strategických dokumentů státní správy a jejich relevantních částí
- Způsob zohlednění koncepčních a strategických dokumentů v předchozích fázích projektu
- Zpracování návrhu na doplnění a/nebo úpravy koncepčních a strategických dokumentů, bude-li vyžadován.

5 Koncepční a strategické dokumenty s relevancí k projektu

5.1 Relevantní koncepční a strategické dokumenty státní správy

V rámci zpracování komplexní metodiky hodnocení efektivity investic v energetických sektorech jsme identifikovali následující koncepční a strategické dokumenty státní správy:

- **Státní energetická koncepce České republiky [1]**, jako základní strategický dokument pro oblast energetiky České republiky – zpracováno MPO. V tomto dokumentu jsou definovány základní cíle a zásady národní energetické politiky navazující na cíle Evropské unie. Aktuální platná koncepce byla vládou České republiky naposledy schválena v květnu 2015.
- **Vnitrostátní plán České republiky v oblasti energetiky a klimatu [2]** – nejnovější koncepční dokument, zabývající se komplexně problematikou naplnění evropských environmentálních cílů v oblasti národní energetiky. Plán byl připraven na základě požadavků nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu a z Politiky ochrany klimatu ČR. Dokument obsahuje cíle a hlavní politiky ve všech pěti dimenzích tzv. energetické unie na období 2021-2030 s výhledem do roku 2050. Skrze tento dokument mají členské státy mimo jiné povinnost informovat Evropskou komisi o vnitrostátním příspěvku ke schváleným evropským cílům v oblasti emisí skleníkových plynů, obnovitelných zdrojů energie, energetické účinnosti a interkonektivity elektrizační, respektive přenosové soustavy. Plán pracuje se zásadami a parametry cílů energetické koncepce i s předpoklady a parametry, z nichž vychází jednotlivé scénáře vývoje národní energetiky. Dokument byl schválen v lednu 2020 Vládou ČR.
- **Národní akční plán pro chytré sítě (NAP SG) [3]** je klíčovým strategickým dokumentem, který se věnuje elektrickým sítím. NAP SG byl zpracován Ministerstvem průmyslu a obchodu na základě úkolu ve Státní energetické koncepci. Na zpracování se podíleli i zástupci provozovatele přenosové soustavy, provozovatelů distribučních soustav, OTE a Energetického regulačního úřadu. Aktualizovaná verze – Národní akční plán pro chytré sítě 2019-2030 – byla schválena Vládou ČR v září 2019 s plánovou aktualizací v roce 2024 v gesci Ministerstva průmyslu.
- **Očekávaná dlouhodobá rovnováha mezi nabídkou a poptávkou elektřiny a plynu [4]** – zpracovává a každoročně aktualizuje OTE pro Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky, Energetický regulační úřad, provozovatele přenosové soustavy a provozovatele přepravní soustavy s cílem prověření možných cest vývoje elektroenergetiky a plynárenství, nalezení problematických či nebezpečných tendencí a stanovení limitů a rizik, a to pro období do roku 2050.

Specifika výše uvedených koncepčních dokumentů pro sektory elektroenergetika, plynárenství a teplárenství jsou rozvedena v následujících odpovídajících kapitolách.

V souvislosti s přístupem k hodnocení investic, obzvláště v kombinaci s kofinancováním z prostředků EU, je vhodné také zmínit metodický materiál **Návod na použití cost-benefit analýzy u investičních projektů [5]**¹. Materiál je nezávazným dokumentem vydaným EK pro členské státy, který vyjmenovává oblasti, kde je vhodné aplikovat CBA při hodnocení projektů a uvádí doporučené postupy CBA. Lze konstatovat, že navržené metodiky obsahují aplikaci CBA a jsou v souladu s tímto návodem.

Dalším souvisejícím koncepčním dokumentem je **Metodika Smart Cities [6]**, vydaná Ministerstvem pro místní rozvoj v roce 2019. Metodika definuje parametry rozvoje měst ve smyslu chytrých měst a zároveň strategické oblasti, na které se metodika vztahuje. Mezi tyto strategické oblasti na úrovni měst patří také

¹ Guide to Cost-Benefit Analysis of Investment Projects.

energetika a doprava, která v části elektromobility s energetikou úzce souvisí. V oblasti energetiky se metodika zaměřuje na části:

- Inteligentní budovy
- Inteligentní veřejné osvětlení
- Uplatnění metody Energy performance contracting
- Smart grid ve vztahu k městům
- Komunitní energetické projekty

Zejména poslední 2 zmíněné části mají relevanci k metodice hodnocení efektivity investic v regulovaných částech energetických sektorů.

Dalšími důležitými strategickými dokumenty státní správy jsou dokumenty programů státní podpory výroby a úspor. Tyto programy jsou zmíněné v následujících částech, které se věnují jednotlivým energetickým sektorům – zejména pak teplárenství. Nicméně navržené metodiky předpokládají zařazení do procesů regulace energetiky na národní úrovni (ERÚ), zatímco metodika Smart Cities se zaměřuje na organizaci na úrovni měst. Po prostudování metodiky lze konstatovat, že navržené metodiky a metodika Smart Cities nejsou v rozporu a mohou spolu koexistovat.

5.2 Elektroenergetika

Z analyzovaných koncepčních a strategických dokumentů státní správy lze konstatovat, že nejrozpracovanějším sektorem, kde jsou již vytvořené strategie pro směřování budoucích investic, je právě sektor elektroenergetiky.

Národní akční plán pro chytré sítě (NAP SG) [3] v elektroenergetice v současné aktualizované verzi je již v realizační fázi, během které by do roku 2030 měla být prostřednictvím řady dílčích projektů vybudována chytrá síť na úrovni přenosové a distribuční soustavy. Strategickými cíli aktualizovaného NAP SG zde jsou:

- Vytvořit podmínky pro vyšší penetraci decentralizovaných, zejména obnovitelných zdrojů elektřiny, akumulace a elektromobility v souladu s požadavky Vnitrostátního plánu v oblasti energetiky a klimatu ČR a jejich zapojení do koordinace a řízení energetické soustavy.
- Zvýšit spolehlivost, kvalitu a bezpečnost dodávek elektrické energie. Zajistit jak nižší míru přerušování dodávek a vyšší kvalitu dodávané elektřiny definovanou zejména stabilitou frekvence a napětí, tak i vysokou míru schopnosti obnovy dodávky po výpadku a odolnost energetických sítí vůči vnějším podmínkám (terorismus, klimatické jevy a kybernetická bezpečnost).
- Zajistit vyšší dostupnost informací zákazníkům, s cílem umožnit zvýšení energetické účinnosti spotřeby energie a jejich aktivní zapojení do trhu s elektřinou a souvisejícími službami včetně peer-to-peer platform.

Výčet kritérií chytré sítě uvádí NAP SG ve své příloze č. 1. Podle těchto kritérií a jednotlivých karet opatření tak NAP SG jasně směřuje rozvojové investice do oblastí:

- rozšíření funkcí a možností dispečerských řídicích systémů,
- rozšíření prvků telemetrie (dálkového měření, monitoringu, signalizace) a telemechanizace (dálkového ovládání) v síti,
- vybudování adekvátní komunikační infrastruktury,
- automatizace na lokální úrovni,

- inteligentní měření.

Související nutnou částí je informační a telekomunikační infrastruktura na straně OTE – tzv. centrální systém OTE, kde můžeme předpokládat nutnost úprav pro efektivní fungování celého systému chytré sítě. Většina očekávaných investic má mířit podle NAP SG do distribučních sítí – především do hladiny VN – a to v horizontu následujících 10 let.

Z aktuálního vývoje jsou fenomény, na které směřují budoucí rozvojové investice, především decentralizace výroby, elektromobilita a akumulace. NAP SG předpokládá významné využití bateriových systémů pro regulaci napětí a jalového výkonu, ostrovní provozy a start ze tmy. Mimo typů investic, které jsou v NAP SG explicitně uvedeny, lze očekávat (celkově dle textu dokumentu) pokračování trendů ve smyslu kabelizace sítí a kruhování (propojování větších odboček pro možnost záložního napájení).

Vnitrostátní plán ČR v oblasti energetiky a klimatu [2] očekává v elektroenergetické přenosové soustavě nové technologie, které se shodují s investicemi zařazenými do Desetiletého plánu rozvoje přenosové soustavy. Jako další potenciálně využitelné technologie, které zatím nejsou v přenosové soustavě (PS) ČR využívány, jsou zmiňovány zejména vysokoteplotní vodiče nebo supravodiče a zařízení pro regulaci toků činných a jalových výkonů - tzv. FACTS zařízení založená na výkonové elektronice sloužící pro řízení jednoho nebo více parametrů ve střídavé soustavě, jejichž větší využití se dá očekávat s jejich větší cenovou dostupností.

Pro investice v distribučních sítích Vnitrostátní plán opakuje především poznatky z NAP SG a dále použití transformátorů VN/NN s možností přepínání odboček pod zatížením.

Důležitým strategickým dokumentem je také Očekávaná dlouhodobá rovnováha mezi nabídkou a poptávkou elektřiny a plynu – pravidelně aktualizovaný dokument OTE. Tento dokument se zaměřuje na investice do rozvoje PDS – transformačních stanic a nových vedení.

5.3 Plynárenství

V současné době neexistuje na evropské ani národní úrovni žádná forma strategických dokumentů pro plynárenský sektor, ze které by pro společnost vyplývaly povinnosti realizace konkrétních investic v souvislosti s očekávanými technologickými trendy. Na rozdíl od sektoru elektroenergetiky, kde je již jasně daný legislativní rámec, není v plynárenství zatím uvažována ani povinnost zavádění chytrého měření a dalších nástrojů decentralizace. Výše popsané technologické trendy nebudou zřejmě v dohledné době zaváděny ve větším měřítku na základě legislativních opatření, ale bude se jednat o pilotní projekty, které budou sloužit k ověření použitelnosti nových technologií.

Vnitrostátní plán České republiky v oblasti energetiky a klimatu [2] v oblasti plynárenství uvažuje následující cíle a opatření k jejich naplnění.

Energetická bezpečnost

V oblasti plynárenství je možné za klíčové cíle České republiky považovat následující:

- Zajistit diverzifikaci zdrojů a dopravních cest plynu realizací plánovaných infrastrukturních projektů, stejně jako o efektivní fungování tuzemských zásobníků plynu.

- Zajistit efektivní přístup k tranzitním kapacitám pro dodávky zemního plynu pro české spotřebitele.
- Trvale zajišťovat schopnost reverzního chodu a obnovu a rozvoj plynovodní přepravní soustavy. Zajistit kapacity pro nárůst dodávek zemního plynu (navýšení jeho potřeby v dodávce tepla, výrobě elektřiny a v dopravě).
- Udržet a případně dále posílit tranzitní roli ČR v oblasti přepravy zemního plynu.
- Podporovat projekty zajišťující kapacitu zásobníků plynu na území ČR ve výši 35-40 % roční spotřeby plynu a těžebního výkonu garantovaného po dobu dvou měsíců alespoň 70 % špičkové denní spotřeby v zimním období. Zajistit podmínky pro chod přepravní soustavy v reverzním směru a kapacity pro dodávky plynu ze severu či západu na úrovni alespoň 40 mil. m³/den.
- Podporovat finančně a institucionálně jak transformaci stávajících bioplynových stanic na výrobu biometanu, tak i nové biometanové stanice, stanice na výrobu syntetických plynů a zařízení na výrobu vodíku, včetně jejich připojení do plynárenské soustavy.
- Zajištění připojení a případných kapacit přepravy a distribuce plynu při nahrazování uhlí plynem u velkých odběratelů (teplárny).
- V souvislosti s dekarbonizačními cíli připravit plynárenskou přepravní a distribuční soustavu na vyšší podíl nových druhů plynu a sblížování elektroenergetického a plynárenského odvětví (tzv. sector coupling). Postupná dekarbonizace evropského hospodářství by mohla stavět na tzv. hybridním systému, který bude využívat synergického efektu jak elektroenergetické, tak plynárenské sítě.

Podobně, **Státní energetická koncepce ČR [1]** si klade za cíl udržet tranzitní roli soustavy ČR, zvýšit diverzifikaci zdrojů plynu, prohloubit integraci evropských trhů s plynem, navýšit odolnost a využití české přepravní soustavy. Přepravní ale i distribuční soustava bude muset být schopna zásobovat energetickou zdrojovou základnu (elektrárny a teplárny) – rozšíření zdrojů spalujících zemní plyn do 15 % instalovaného výkonu (v současnosti přes 8 %) a s parametry Best Available Technology (BAT), rozšíření mikrogeneračních zdrojů a využití plynu v dopravě. To bude znamenat potenciální připojení nových přímých odběratelů plynu jak z přepravní, tak zejména z distribučních soustav (elektrárny, teplárny) a vytvoření odpovídajících kapacit na těchto soustavách.

Vnitřní trh s plynem

Integrace trhů s plynem v rámci vytvoření jednotného trhu s plynem v rámci EU značně zaostává za integrací trhů s elektřinou – zmíněny jsou především infrastrukturní projekty, které jsou zaměřeny spíše na usnadnění rezervace kapacit pro obchodníky s plynem nebo obchodní zpřístupnění oblastí, které nejsou mezi sebou přímo propojeny.

Národní specifika

Vývoj plynárenství v České republice bude do značné míry určován vývojem na globálním energetickém trhu, nicméně budou se projevovat i národní specifika, daná dosavadním historickým vývojem plynárenství a energetiky, národními zájmy, hospodářskou úrovní země, sociálně ekonomickou úrovní obyvatelstva a jeho zvyklostmi, energetickými zásobami atd. Významnou roli bude hrát i těsná provázanost elektroenergetické a plynárenské infrastruktury České republiky s infrastrukturami okolních států, zejména

s Německem, jehož energetický trh dominuje střední Evropě a ovlivňuje fungování energetických trhů v okolních státech.

Za nejdůležitější faktory, specifické pro Českou republiku, které budou formovat budoucí vývoj českého plynárenského sektoru, lze považovat:

- **Dostupnost soustav centrálního zásobování teplem (CZT).** Lze předpokládat důraz na zvýšení podílu soustav zásobování teplem využívajících vícepalivových systémů a schopných rychlé změny paliva na alespoň 30 % pro případ krátkodobého záskoku.
- **Nové technologie OZE.** Výroba elektřiny bude založena zejména na vyspělých konvenčních technologiích s vysokou účinností přeměny a na postupně narůstajícím podílu obnovitelných a druhotných zdrojů, nicméně nelze předpokládat, že těmito zdroji bude pokryta celá poptávka po energiích – lze tedy očekávat také jistý podíl plynu na výrobě elektřiny s využitím bioplynu.
- **Vytěžení dostupných zásob hnědého uhlí.** Snižující se zásoby hnědého uhlí budou primárně využity v teplárnách (kombinovaná výroba elektřiny a tepla) a náhradu uhlí biomasou a plynem lze očekávat tam, kde to bude ekonomicky udržitelné.
- **Rozvoj kombinované výroby elektřiny a tepla (KVET), výtopen a lokálních topenišť na zemní plyn.** I přestože význam zemního plynu pro teplárenství v budoucnosti poroste, lze ho považovat, stejně jako v současnosti, za reziduální palivo. Jinými slovy, poptávka v teplárenství po primárních energiích, která nebude pokryta z jiných zdrojů, bude pokryta právě zemním plynem. Bude docházet k rozvoji decentrálních zdrojů KVET a přechodu lokálních výtopen a topenišť právě na plyn, zejména po vytěžení dostupných zásob hnědého uhlí v České republice.
- **Diverzifikace zdrojů a dopravních cest plynu** a zajištění dostupnosti plynárenské infrastruktury pro fungování energetického odvětví. Státní energetická koncepce předpokládá, že zemní plyn v období do roku 2040 umožní postupný přechod od tuhých paliv v konečné spotřebě a malých soustavách zásobování teplem, částečné vyrovnání výpadku dodávek z dožívající uhelné energetiky a částečný odchod od kapalných paliv v dopravě.

5.4 Teplárenství

Státní energetická koncepce a Vnitrostátní plán ČR v oblasti energetiky a klimatu

V oblasti teplárenství je možné, podle Vnitrostátního plánu ČR [2], za klíčové cíle České republiky považovat následující:

- Prioritně zachovat (ekonomicky i energeticky) efektivní systémy zásobování tepelnou energií.
- Minimálně 60 % dodávky tepelné energie ze soustav zásobování teplem pokrýt výrobou z vysoce účinné kombinované výroby elektřiny a tepla.
- Obnova, transformace a stabilizace soustav zásobování teplem založená v rozhodující míře na domácích zdrojích (jádro, uhlí, OZE, druhotné zdroje) doplněná zemním plynem.

- Podporovat přechod zejména středních a menších soustav zásobování teplem na vícepalivové systémy využívající lokálně dostupnou biomasu, zemní plyn, případně další palivo, kdy především zemní plyn bude plnit roli stabilizačního a doplňkového paliva.
- Vytvářet v rámci soustav zásobování tepelnou energií podmínky pro efektivní využití tepla z obnovitelných a druhotných zdrojů energie dostupných na regionální a místní úrovni.
- Zajistit dlouhodobě nezbytný objem dodávek uhlí pro teplárenství v situaci snižujících se těžitelných zásob s využitím legislativně-regulačních opatření, při respektování pravidel hospodářské soutěže s prioritou zvyšování efektivity a úspor.
- Významné zvýšení využití odpadů v zařízeních na energetické využívání odpadů s cílem dosáhnout vysoké míry využití spalitelné složky odpadů po jejich vytrídění do roku 2024.
- Podporovat využití především větších tepláren pro regulační služby.
- Vytvořit podmínky pro zabezpečení úlohy tepláren v ostrovních provozech jednotlivých oblastí v havarijních situacích.
- Zajistit integraci menších teplárenských zdrojů do systémů inteligentních sítí a decentralního řízení.
- Podporovat a rozvíjet schopnost dodávek energií v lokálních (ostrovních) subsystémech v případě rozpadu systému vlivem rozsáhlých poruch způsobených živelními událostmi nebo teroristickým či kybernetickým útokem v rozsahu nezbytném pro minimální zásobování obyvatelstva a udržení funkčnosti kritické infrastruktury.
- V souvislosti s probíhající decentralizací zdrojů elektřiny bude potřeba zajistit celkovou flexibilitu energetického systému. Z tohoto pohledu by se teplárenské zdroje měly více podílet na poskytování podpůrných služeb na úrovni distribuční i přenosové soustavy. Zároveň díky možnosti využití KVET se výrobní zdroje podílí na flexibilních dodávkách elektřiny, na druhé straně technologie jako elektrokotle a tepelná čerpadla mají potenciál zvýšit schopnost říditelnosti strany výroby/spotřeby elektrické energie.

Podpora a usnadnění rozvoje samospotřeby energie z obnovitelných zdrojů a společenství pro obnovitelné zdroje

Předpokládá se zavedení podpory a usnadnění rozvoje společenství pro obnovitelné zdroje („komunitní energetika“), a to prostřednictvím legislativních i nelegislativních opatření. V této souvislosti je očekávána transpozice směrnice EU o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů do českého právního systému, která posílí práva účastníků komunitní energetiky a povede k rozšíření množství souvisejících projektů. Aktuálně je také plánováno zavedení určité finanční podpory pro tzv. komunitní projekty, které mohou být vnímány také jako společenství pro obnovitelné zdroje energie.

Konkrétní opatření na podporu využívání energie z biomasy, zejména pro další zvýšení využívání biomasy, zohledňují:

- i) dostupnost biomasy, včetně udržitelně získávané biomasy: domácí potenciál i dovoz z třetích zemí;
 - ii) jiné použití biomasy v dalších odvětvích (zemědělských a lesnických odvětvích), jakož i opatření pro udržitelnost výroby a užití biomasy.
- Osvobození od daně z nemovitostí (podle zákona č. 338/1992 Sb.) u vybraných skupin zdrojů (zdroje geotermální energie včetně tepelných čerpadel, sluneční kolektory a zdroje energie využívající biomasu)
 - Nepřímá podpora prostřednictvím podpory kombinované výroby elektřiny a tepla z obnovitelných zdrojů energie
 - Přímá provozní podpora tepla z OZE vyplývající ze zákona č. 165/2012 Sb.
 - Vyšší zpoplatnění komunálního odpadu ukládaného na skládky, zákaz skládkování využitelného odpadu

V únoru 2019 vláda ČR schválila operační programy pro období 2021 – 2027. Tyto programy jsou v obdobné struktuře jako v současném období. Energetiky se mohou týkat zejména:

- OP Konkurenceschopnost v gesci MPO a
- Integrovaný regionální OP v gesci MMR, popř. ještě OP Životní prostředí v gesci MŽP.

Definice jednotlivých politik státu uvádí Národní koncepce realizace politiky soudržnosti po roce 2020.

Podle legislativy EU je důležitým nástrojem pro podporu sektoru **Modernizační fond**, s alokací pro Českou republiku minimálně 150 mld. Kč. Hlavními cíli Modernizačního fondu jsou rychlejší nástup obnovitelných zdrojů energie a nových technologií, plnění národních emisních a klimatických cílů, vyšší zaměstnanost a ekonomická prosperita státu, snížení emisí CO₂ a celkové zlepšení kvality ovzduší. Prostředky Modernizačního fondu lze čerpat v programech podle obrázku níže (zdroj SFŽP).

Modernizace
teplárenství

Nové obnovitelné
zdroje energie

Snížování emisí
v průmyslu

Energetické úspory
v podnikání

Modernizace dopravy
v podnikání

Modernizace
veřejné dopravy

Energetické úspory
ve veřejných budovách

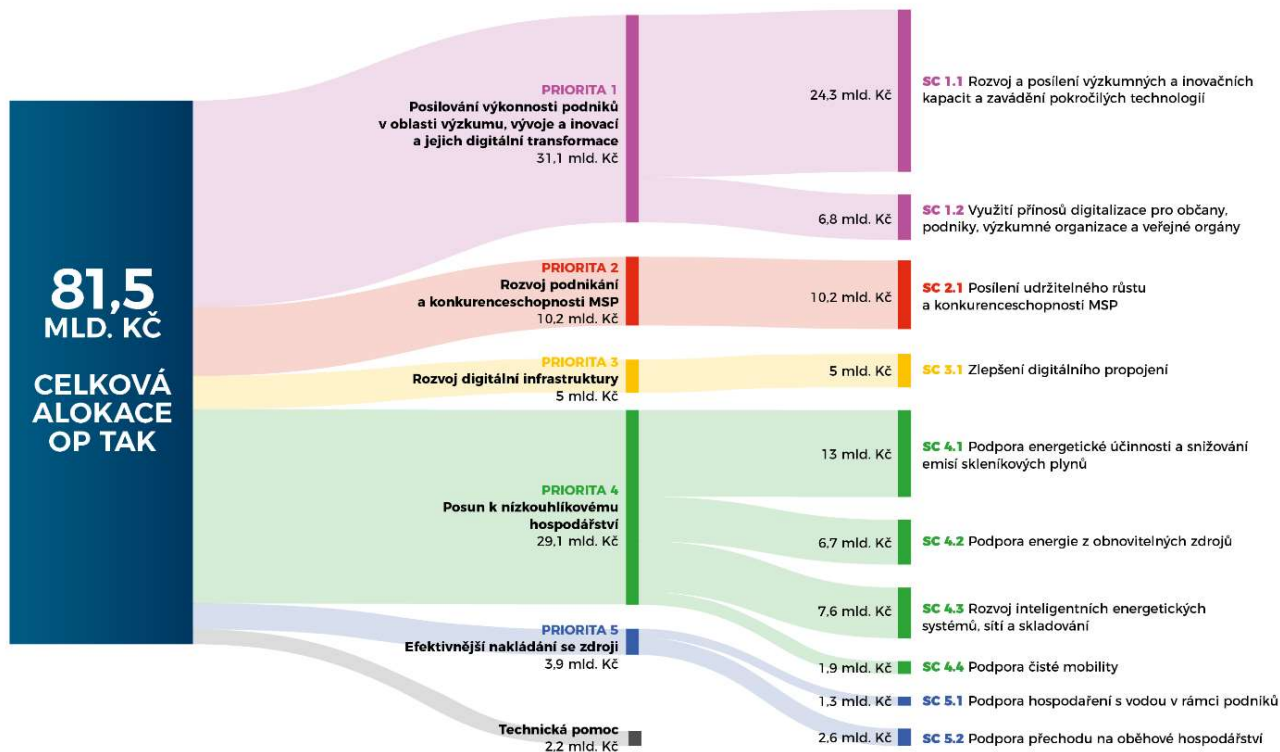
Komunitní
energetika

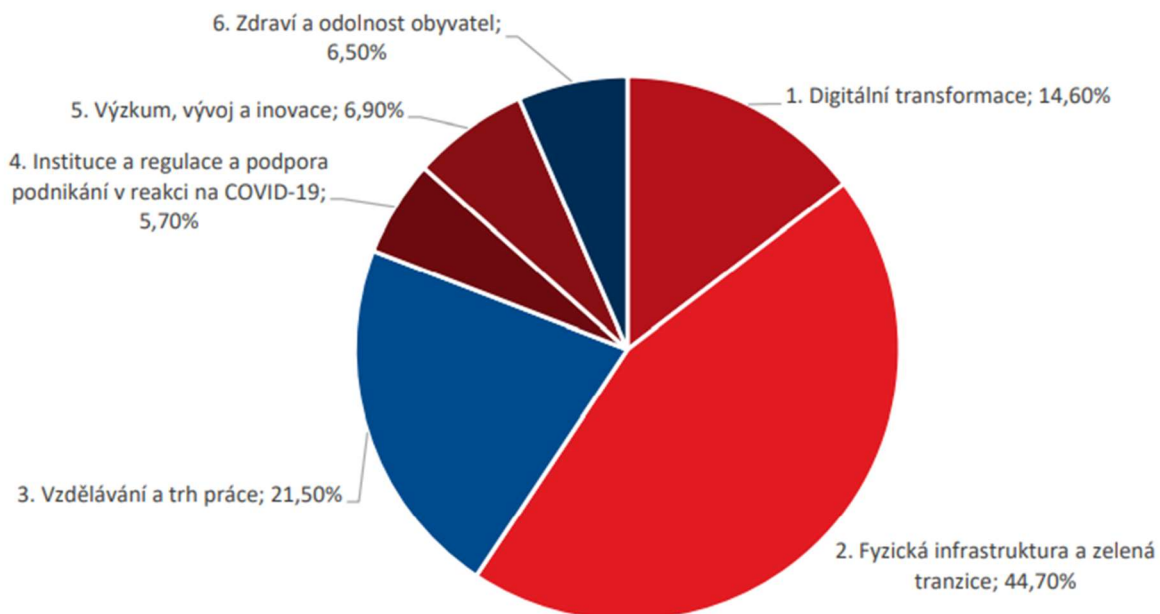
Modernizace veřejného
osvětlení

Novými nástroji podpory jsou dále:

Operační program Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost (OP TAK) pro programové období 2021-27 v gesci MPO s alokací 81,5mld. Kč s rozdělením podle obrázku níže (zdroj MPO). Cílem podporovaných aktivit by mělo být mj. zmírnění negativních dopadů pandemie, zvýšení produktivity českých firem, jejich posun v globálních hodnotových žebříčcích, a tím i posílení české ekonomiky a zvýšení životní úrovně obyvatel ČR. To vše v souladu s řešením environmentálních, společenských i jiných výzev, se kterými se bude ČR, resp. EU a zbytek světa nejen v průběhu třetí dekády 21. století potýkat. Zaměření OP TAK je především na malé a střední podniky, ve vyjmenovaných případech – energetika, výzkum, vývoj – se může program vztahovat také na velké podniky.

V souladu s legislativou EU byl v roce 2021 dále schválen **Národní plán obnovy**. Jedná se o nástroj pro oživení a odolnost (EU) s financováním grantů v celkové výši 7 mld. EUR (179 mil. Kč); 450 mil. EUR (11,5 mld. Kč) dále pokryje státní rozpočet ČR. Rozdělení prostředků do jednotlivých pilířů Národního plánu obnovy ukazuje následující obrázek (zdroj MPO). V rámci pilíře 2 je plánována podpora přechodu na OZE – zejm. podpora FVE a modernizace systémů CZT.

6 Způsob zohlednění strategických a koncepčních dokumentů státní správy

V rámci zpracování tohoto minitendru jsme provedli analýzu strategických a koncepčních dokumentů uvedených v předchozí kapitole a posoudili soulad navržených sektorových metodik hodnocení efektivity investic s těmito materiály.

Vzhledem k tomu, že tyto strategické a koncepční materiály předně určují politiky a strategické směřování v jednotlivých oblastech, popř. nástroje k uskutečnění stanovené strategie, tyto dokumenty neobsahují návody k hodnocení efektivity investičních projektů.

Navržené metodiky hodnocení efektivity pro sektory elektroenergetiky, plynárenství a teplárenství v průběhu projektu zohlednily výstupy jmenovaných analyzovaných strategických a koncepčních dokumentů a nejsou s nimi v rozporu. Naopak lze uvést, že implementace metodik hodnocení efektivity investic v energetických sektorech je jedním z nástrojů naplňování cílů těchto dokumentů.

Konkrétnější návody, resp. indikátory hodnocení investičních projektů, lze najít v Metodice Smart Cities [6], která se vztahuje na projekty na úrovni měst. Tato metodika pro správu měst není v rozporu s navrženými metodikami hodnocení investic v energetice na státní úrovni.

Vzhledem k výše uvedenému se nedomníváme, že je potřeba v souvislosti s implementací navržených metodik hodnocení efektivity investic v regulovaných částech energetických sektorů provádět úpravy těchto strategických a koncepčních dokumentů.

7 Závěr

V souladu se zadáním minitendru jsme provedli analýzu strategických a koncepčních dokumentů orgánů státní správy s relevancí k tématu projektu – tj. hodnocení efektivity investic v energetických sektorech.

Po prozkoumání souvislostí těchto strategických a koncepčních dokumentů se zpracovanými sektorovými metodikami hodnocení efektivity investic konstatujeme, že navržené metodiky tyto dokumenty zohledňují a nejsou s nimi v rozporu.

V této fázi projektu nenavrhujeme z výše uvedených důvodů úpravy strategických a koncepčních dokumentů orgánů státní správy.

T A
Č R

Tento projekt je financován se státní podporou
Technologické agentury ČR
v rámci programu BETA2

www.taar.cz
Výzkum užitečný pro společnost

ERU

